

การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับพลอยจากอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการเคลือบสี

โดย นายณัฐพงษ์ ยอดชาญ
นางสาววรรณญา ชูกระเดื่อง

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเพิ่มมูลค่าให้กับพลอยเพทาย ศึกษาการใช้สารให้สี และศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของพลอยเพทาย โดยการนำพลอยเพทายมาทดลองเผาที่อุณหภูมิ 900 °C ระยะเวลา 5 ชั่วโมง พบว่าพลอยเพทายเปลี่ยนจากสีส้มเป็นสีใสรู้สี จากนั้นนำพลอยเพทายที่เผาเสร็จไปทำการเจียรระโน แล้วจึงนำพลอยเพทายที่เจียรระโนเสร็จนำกลับมาเผาที่อุณหภูมิ 1,000 °C ระยะเวลา 10 ชั่วโมง ร่วมกับสารให้สีคือเหล็กออกไซด์ โดยผสมตัวทำละลายได้แก่กรดไฮโดรคลอริก เป็นการเผาแบบมีออกซิเจน พบว่าพลอยเพทายเปลี่ยนจากสีใสรู้สีเป็นสีเหลืองอมส้ม มีความวาว และความโปร่งแสงถึงโปร่งใส ผลของการนำพลอยเพทายไปหาองค์ประกอบทางเคมีด้วยเครื่อง Energy Dispersive X-Ray Fluorescence Spectrometer (EDXRF) พบว่าตัวอย่างพลอยเพทายก่อนเผา มี $ZrO_2 = 88.8661 \text{ wt.}\%$, $SiO_2 = 10.5491 \text{ wt.}\%$, $Hf_2O_3 = 10.5491 \text{ wt.}\%$ พลอยเพทายหลังเผาปกติ มี $ZrO_2 = 88.9688 \text{ wt.}\%$, $SiO_2 = 10.5076 \text{ wt.}\%$, $Hf_2O_3 = 0.5237 \text{ wt.}\%$ พลอยเพทายหลังเผา รวมกับเหล็กออกไซด์มี $ZrO_2 = 88.7801 \text{ wt.}\%$, $SiO_2 = 10.3484 \text{ wt.}\%$, $Hf_2O_3 = 0.6658 \text{ wt.}\%$, $Fe_2O_3 = 0.2058 \text{ wt.}\%$ ผลของการหาค่าความถ่วงจำเพาะของพลอยเพทายก่อนเผามีค่าระหว่าง 4.653 - 4.761 หลังเผาปกติมีค่าระหว่าง 4.657 - 4.783 หลังเผา รวมกับเหล็กออกไซด์มีค่าระหว่าง 4.678 - 4.748 และค่าความแข็งตามสเกลของโมส์ที่วัดได้ของพลอยเพทายก่อนเผา หลังเผาปกติ และหลังเผา รวมกับเหล็กออกไซด์มีค่าระหว่าง 7.1-7.2

คำสำคัญ (Keywords) : การเพิ่มมูลค่า / การเคลือบสี / กรรมวิธีทางความร้อน / เพทาย

A Study Value Added of Zircon from Namyuen Ubon Ratchathanee by Diffusion

By Mr.Nattapong Yodchan
Miss.Waranya Suikradung

ABSTRACT

This project to study the value added of zircon. Color Change by heat treatment and the chemical composition were studied. The results showed that after heated at 900 °C for 5 hours, zircon is changed from opaque to orange yellow. Then the zircon to burn to make a complete cut. Then cut zircon was reheated at 1,000 °C and nolding of time 10 hours with iron oxide mixed with hydrochloric acids. This is an oxidation. It was found that the zircon crystal changed color from a Colorless, Orange yellow. Select a beady and transparent to translucent. The implementation of zircon to a chemical element with a Energy Dispersive X-Ray Fluorescence Spectrometer (XRF) found that the zircon samples before burn consist of $ZrO_2 = 88.8661$ wt.%, $SiO_2 = 10.5491$ wt.% and $Hf_2O_3 = 10.5491$ wt.%, zircon after burning consist of $ZrO_2 = 88.9688$ wt.%, $SiO_2 = 10.5076$ wt.% and $Hf_2O_3 = 0.5237$ wt.%, zircon after burn with the iron oxide consist of $ZrO_2 = 88.7801$ wt.%, $SiO_2 = 10.3484$ wt.%, $Hf_2O_3 = 0.6658$ wt.% and $Fe_2O_3 = 0.2058$ wt.%. The specific gravity of zircon before burn was between 4.653 - 4.761, after normal combustion was between 4.657 - 4.783, after the burn with the iron oxide was between 4.678 - 4.748. The hardness of zircon before burn, after normal burn and after the burn with iron oxide have values between 7.1-7.2 Moh's scale.

Keywords : Value Added / Diffusion / Heat Treatment / Zircon